

Nieuwsflash: Februari 2012

v.z.w. Werkgroep Ecologie Tessenderlo
Zavelberg 10 3980 Tessenderlo 013 673844
mailadres: bosmuseum@skynet.be

www.wet.gerhagen.be

1. Bosmuseum:

Het Bosmuseum heeft intussen zijn deuren Terug geopend. We herhalen momenteel onze tentoonstelling over de amfibieën. Later presenteren we een nieuwe tentoonstelling over mossen.

Geleide natuurwandelingen van 5-7 km (duur 2-3 uur)

Zondag 12 februari 2012: Winterwandeling Gerhagen geologie en geschiedenis.

Winter in Gerhagen. Valt er al iets te zien? Tijdens deze wandeling besteden we aandacht aan de geologie en de geschiedenis van de streek. Hoe is het natuurpark Gerhagen ontstaan? Welke bodem is er aanwezig. Wie heeft het meest de streek beïnvloed? Wat zijn de resultaten van de laatste beheerswerken. Hoever staat het met het Bosmuseum als poort voor het gebied van de Merode. En we kijken ook even naar de toekomst.

We vertrekken om 14 uur aan het Bosmuseum in Gerhagen (einde rond 17 uur).

Daguitstappen:

Bij de daguitstappen rijden we met zo weinig mogelijk auto's en delen de vervoersonkosten. De picknick nemen we vaak mee voor onderweg (in de vrije natuur). Let op vertrekkur en vertrekplaats. Inschrijven is wenselijk (inlichtingen/ inschrijvingen: Marc Meert 011 423151). **Voor een telefoontje op de dag zelf: 0477 614709**

Vermits we tegenwoordig steeds een **tweede vertrekplaats** hebben, staat deze reeds in het schema vermeld (vet en onderlijnd).

Zondag 5 februari 2012: Vogelwandeling Schouwen(8 en 6 km)

Hopelijk zijn de weersomstandigheden ons gunstig gezind. We plannen twee vogelwandelingen. Een eerste wandeling maken we op Brouwersdam. Onze wandeling vertrekt en komt aan een strandpaviljoen ter hoogte van Port Zeelandia. We beginnen de wandeling aan de zijde van het van het Grevelingenmeer richting Schouwen. Terugkeren doen we aan de zijde van de Noordzee. We nemen de picknick mee voor onderweg of eten iets in het strandpaviljoen. Het hoogtij is rond 13 uur. In de namiddag maken we onze traditionele wandeling langs het plan Tureluur (Flauwers en Weversinlagen) vanuit de Schelphoek. Bij minder goede weersomstandigheden kan één van de wandelingen vervangen worden door een duinwandeling in het Zeepe in Haamstede.

Vertrek 8u in Paal op de carpoolparking aan de oprit 26 van de E313. Terug ±19u.

DOOR WERKZAAMHEDEN AAN DE AFRITTEN WORDT ONZE 2DE OPSTAPPLAATS VERVANGEN (NEEM BEST CONTACT OP)

Reisweg ± 160km enkel Antwerpen Goes Zierikzee -koffie in een strandpaviljoen

Zondag 19 februari 2012: Winterwandeling Stavelot (16km)

Ofwel maken we er een dagwandeling ofwel splitsen we de wandeling op in 2 delen. De dagwandeling vertrekt in Wavreumont (430m). We steken de autostrade over en komen zo in de vallei van de Warche. We volgen deze stroomafwaarts. En komen zo in het gehuchtje Warche. Hier mondt de Warche uit in de Amblève. We volgen de Amblève richting Stavelot. In Challe (280m) verlaten we de vallei en klimmen het bos in (Vau Richard. In het "bois de la van" (500m) keren we terug richting Stavelot. Net voor Stavelot is er tamelijk steile afdaling. Na een koffie of iets anders in Stavelot keren we terug langs de Amblève. Waar de Eau Rouge in in de Amblève komt verlaten we de vallei en klimmen zo naar ons einddoel. Bij echt slechte weersomstandigheden vertrekken we tweemaal vanuit Stavelot.

Vertrek 8u in Paal op de carpoolparking aan de oprit 26 van de E313. Terug ±19u.

Reisweg ± 110km enkel - Tongeren Luik Verviers afrit 10 - Koffie Malmedy

Zondag 4 maart 2012: Voorjaarswandeling met of zonder verrassingen Bomal -Durbuy (18km)

Op deze wandeling hopen we de eerste tekenen van de lente tegen te komen. Onze wandeling vertrekt vlak voor Barvaux aan de Ourthe (140m). We verlaten de Ourthe even en duiken het bos van het domein de Hotteme in (250m). We dalen terug af naar de Ourthe en komen zo in Bomal terecht. We steken de Ourthe (140m) over en klimmen opnieuw (richting Tohogne 230m). Voor het dorpje slaan we af en dalen langs een smal valleitje en de Rocher de Glawan terug af naar de Ourthe. Deze blijven we dan volgen tot in Durbuy. In dit kleine stadje is het hoog tijd om ..... iets te doen. Om terug naar Barvaux te wandelen staat er nog even een klimmetje (230m) door het bos op het programma. We nemen de picknick mee voor onderweg.

Vertrek 8u in Paal op de carpoolparking aan de oprit 26 van de E313. Terug ±19u.

Reisweg ± 120km enkel - Tongeren Luik Aywaille Ferrières Barvaux - Koffie wegrestaurant Noidré

Dit was januari 2012

In deze rubriek blikken we terug op de voorbije maand in woord en beeld.

Zondag 8 januari 2012: Winterwandeling Heimbach - 12 deelnemers.

Onze eerste wandeling verliep op enkele details perfect volgens schema: de koffie en de koek, een goede startplaats, een ideale plaats voor onze aperitief om te klinken op het nieuwe jaar en het nieuwe wandelseizoen, picknicken binnen met warme soep, een mooi kasteel en een pittige wandeling (16km volgens de curvimeter). Op één punt was er een fout. In de aankondiging van de wandeling vermeldde de gids dat het een trappistenklooster zonder trappist was. En wat zagen we in het cafetaria aan de abdij: ze verkochten er zowaar Westmalle.

Zondag 22 januari 2012: Winterwandeling Hoge venen - 5 deelnemers.

Eindelijk eens geen sneeuw (op een paar plukjes na) dus konden we echt naar de Hoge venen. Starten deden we natuurlijk bij café Rademacher. Het werd een prachtige en mooie tocht voor de echte doorwinterde venenwandelaars: wind, striemende regen, koude. Het werd een heroïsche tocht (een beetje overdrijven mag). De wandeling werd opgesplitst in twee delen. Eerst werd de veengebieden bezocht (knuppelpadwandeling), een plaats waar de in de zomer zeker moeten naar terugkeren. Na een knusse picknick in de auto (Ternell is niet meer wat het geweest is) werd er een stuk langs de Helle gewandeld. We haalden toch onze 16 km. Afsluiten deden in een gezellig café naast de Vesder.

"Het fenomeen van de maand: een PINGO"

Het meest merkwaardige feit van de dag was de kennismaking met enkele PINGO's

Het ontstaan van pingo's

Pingo

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

Een **pingo** ([Inuktitut](#) voor kleine [heuvel](#)) is een bolvormige heuvel die ontstaat in een gebied met [permafrost](#) waar door het uitzetten van bevroren / bevriezend grondwater ([hydrostatische](#) druk) een laag bevroren grond wordt opgetild.

De kern van een pingo, die soms nauwelijks kleiner is dan de totale pingo zelf, bestaat uit een [lensvormig](#) lichaam van zuiver [ijs](#). Pingo's worden tot 90 meter hoog met een doorsnede van soms meer dan 2 kilometer en zijn meestal rond of ovaal van vorm.

Hedendaagse pingo's komen voor in continentale [toendra's](#) en bevinden zich overwegend tussen 65 en 75 graden noorderbreedte.

Door het scheuren van de bovenlaag wordt de ijslaag blootgesteld aan de zon en dan kan een krater of meer ontstaan

Pingoruïne

Als het klimaat warmer wordt, bijvoorbeeld aan het einde van een [ijstijd](#), blijft van een pingo een cirkelvormig meer of krater over die **pingoruïne** wordt genoemd. Veel pingoruïnes worden na het afsmelten van het ijs langzaam opgevuld met [veen](#). Dit opvullen kan vele duizenden jaren in beslag nemen. Doordat in het water in pingoruïnes veel [pollen](#) en zaden van planten terechtkomen, wordt in het veen informatie opgeslagen over de [vegetatie](#). Deze informatie kan gebruikt worden om het [klimaat](#) dat tijdens de opvulling heerste te [reconstrueren](#). Om deze reden zijn pingoruïnes bij [Kwartairgeologen](#) erg in trek als klimaatarchieven. Pingoruïnes kunnen gedateerd worden door middel van bijvoorbeeld [tephrochronologie](#) (op basis van in de afzetting gevonden vulkaanas).

Een oude naam voor pingoruïnes is *gletsjerkom* - vroeger dacht men dat dergelijke kuilen ontstaan waren door achtergebleven brokken [landijs](#). Een op deze wijze gevormde depressie wordt echter aangeduid met de term [doodijsgat](#).